

FUNFAIR

STEPHEN
KING

*Tervetuloa
Joylandiin*

TAMMI

Stephen King

TERVETULOA
JOYLANDIIN

SUOMENTANUT KRISTIINA VAARA

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TAMMI
HELSINKI

Englanninkielinen alkuteos *Joyland* ilmestyi vuonna 2013.
Copyright © 2013 by Stephen King
Published by agreement with Stephen King, c/o The Lotts Agency, Ltd.,
New York and Licht & Burr Literary Agency, Denmark
Suomenkielinen laitos © Kustannusosakeyhtiö Tammi 2015
Painettu EU:ssa
ISBN 978-951-31-7860-4

Donald Westlake

Oli minulla autokin, mutta syksyllä 1973 kuljin useimmiten jalan Rouva Shoplaw'n rantamajoituksesta Heaven's Bayn kaupungista Joylandiin. Halusin kävellä, itse asiassa se tuntui välttämättömältä. Syyskuun alussa Heaven's Beach oli jo lähes autio, mikä sopi hyvin mielialaani. Se syksy oli elämäni kaunein. Ajattelen niin vielä nytkin, neljäkymmentä vuotta myöhemmin. En myöskään ole koskaan ollut niin onneton kuin silloin. Ensirakkaus on kuulemma ihanaa, ja vielä ihanampaa tuntuu olevan tuon ensimmäisen sidoksen katkeaminen. Siitä on tehty tuhansia pop- ja kantrikappaleita, ja niiden kaikkien viesti on sama: joku hölmö särki sydämensä. Mutta kun sydän särkyy ensimmäisen kerran, se sattuu aina eniten, parantuu hitaimmin ja jättää tuntuvimman arven. Mitä ihanaa siinä muka on?

Koko syyskuun ja aina lokakuulle asti Pohjois-Carolinan taivas oli kirkas ja ilma lämmin jo aamuseitsemältä, kun laskeuduin talon sivussa olevia ulkoportaita alas kolmannen kerroksen asunnostani. Kaupungista huvipuistoon oli viittisen kilometriä, ja jos lähdin matkaan kevyt takki ylläni, puolivälissä olin jo solminut sen vyötäisilleni.

Bettyn leipomosta tuli välipysäkkini, josta nappasin aina mukaan pari uunituoretta croissantia. Varjoni kulki vieressäni hiekalla, ja se oli ainakin kuusi metriä pitkä. Toiveikkaat

lokit haistoivat vahapaperiin käärityt croissantini ja kaarte-
livat yläpuolellani. Kun viiden tienoilla kävelin takaisin, var-
joni lankesi veden puolelle. Jos oli nousuveden aika, varjoni
väreili veden pinnassa kuin olisi keinutellut hiljaa lanteitaan.

Muistaakseni näin pojan, naisen ja koiran jo silloin kun
kuljin reittiäni ensimmäisen kerran. Rantaviivaa kaupun-
gin ja hilpeänhalvasti välkkyvän Joylandin välillä reunus-
tivat kesäasunnot, joista monet olivat hulppeita ja useim-
pien ikkunaluukut teljetty heti Labor Dayn mentyä. Mutta
ei suurimman, sen joka näytti puusta rakennetulta vihreäl-
tä linnalta. Sen pihanpuolen leveältä terassilta pääsi laudoi-
tetulle kävelyreitille rantaan, sinne missä meriheinä väistyi
hienon valkoisen hiekan tieltä. Kävelyreitin päässä oli retki-
pöytä, jonka yllä oli kirkkaanvihreä rantavarjo. Sen suojassa
istui poika pyörätuolissa, lippalakki päässä. Hänen jalkojaan
peitti huopa vielä myöhään iltapäivisinkin, vaikka lämpöti-
la viipyili yli kahdessakymmenessä. Hän oli ehkä viisivuo-
tias, korkeintaan seitsemän. Koira, jackrussellinterrieri, loi-
koili maassa pojan edessä tai istui hänen jaloissaan. Nainen
istui retkituolissa, luki joskus kirjaa mutta useimmiten vain
tuijotti ulapalle. Hän oli hyvin kaunis.

Vilkutin heille joka kerta ohi kulkiessani, ja poika vilkut-
ti takaisin. Nainen ei vilkuttanut, aluksi. 1973 oli öljykriisin
vuosi, sama vuosi jona Richard Nixon julisti ettei ollut kon-
na, vuosi jona kuolivat Edward G. Robinson ja Noël Co-
ward. Minulle, Devin Jonesille, se oli turha vuosi. Olin kaksi-
kymmentäyksivuotias neitsyt, jolla oli kirjallisia pyrkimyksiä
sekä kolme paria farkkua, neljät kalsarit, Fordin rotisko
(jossa oli hyvä radio), satunnaisia itsemurha-ajatuksia ja sär-
kynyt sydän.

Kerrassaan ihanaa.

Sydämeni oli särkenyt Wendy Keegan, eikä hän ansainnut minua. Sen tajuamiseen menikin melkein koko elämä, mutta väittävät että parempi myöhään kuin ei milloinkaan. Wendy oli New Hampshiren Portsmouthista, minä Mainen Etelä-Berwickistä. Hän oli siis käytännössä naapurintyttö. Olimme ”alkaneet olemaan” (kuten siihen aikaan sanottiin) ensimmäisenä yliopistovuotenumme – ja me olimme tavanneet uusien opiskelijoiden illassa! Voisiko enää ihanampaa olla? Suoraan popkappaleesta.

Kahden vuoden ajan me olimme erottamattomia, kävimme kaikkialla yhdessä ja teimme kaiken yhdessä. Siis kaiken paitsi *sitä*. Opintojen ohella me molemmat olimme myös töissä yliopistolla, Wendy kirjastossa, minä opiskelijaruokalassa. Ja kun kummallekin tarjottiin töitä myös kesän 72 ajaksi, me tietysti jäimme. Palkassa ei ollut hurraamista, mutta yhdessäoloa ei olisi voinut korvata millään. Oletin että sama koskisi myös kesää 73, kunnes Wendy ilmoitti, että hänen ystävänsä Renee oli hankkinut heille töitä Bostonista, paikasta nimeltä Filene’s.

”No mitäs minä sitten teen?” kysyin.

”Voit aina tulla käymään”, hän sanoi. ”Tulen kaipaamaan sinua varmasti hullun lailla, mutta oikeasti, Dev, meille voisi tehdä hyvää olla erossa vähän aikaa.”

Se oli lause, joka hyvin useasti soittaa suhteelle kuolin-kelloa. Wendy varmaan huomasi ilmeeni, sillä hän nousi varpaisilleen ja antoi minulle suukon. ”Välimatka vain lisää välittämistä”, hän sanoi. ”Sitä paitsi sitten kun minulla on oma kämppä, voit ehkä jäädä yöksi.” Mutta kun hän sanoi sen, hänen katseensa ei ihan osunut omaani, enkä minä koskaan jäänyt yöksi. Kämpäkaverit, hän selitti. Kiire. Toki sellaiset esteet ovat raivattavissa, mutta jostain syystä niin ei

vain käynyt, ja siitä minun olisi pitänyt osata päätellä tiettyjä asioita; näin jälkikäteen osaan kyllä päätellä paljonkin. Monesti olimme melkein päätyneet *siihen*, mutta emme ikinä päässeet ihan loppuun asti. Wendy painoi aina jarrua, enkä minä koskaan painostanut. Voi herran tähden että olinkin ritarillinen. Olen monesti myöhemmin miettinyt, miten asiat olisivat menneet (paremmin vai huonommin), jos en olisi ollut. Nyt tiedän, että ritarillinen nuorimies harvoin saa pesää. Siinäpä hyvä huoneentaulu.

Minua ei hirveästi houkutellut viettää seuraavaakin kesää luuttuamalla kahvilan lattioita ja lastaamalla vanhempien opiskelijoiden likaisia astioita tiskikoneeseen, ei varsinkaan kun Wendy pitäisi hauskaa yli sata kilometriä etelämpänä Bostonin kaupungin valoissa. Mutta tarvitsin varman leivän, eikä tiedossa ollut muutakaan. Kunnes helmikuun loppupuolella tilaisuus kirjaimellisesti liukui eteeni tiskihihnalla.

Joku oli lukenut *Carolina Living* -lehteä samalla kun oli hotkaissut päivän annoksen, joka sattui olemaan Mexicali-burgeri Caramba-ranskalaisilla. Ja tuo joku oli jättänyt lehden tarjottimelle, jolla se kulkeutui minulle tiskien mukana. Olin vähällä heittää lehden roskiin, mutta en sitten heittänyt. Ilmainen luettava oli sentään ilmaista luettavaa. (Minähän olin myös opiskelija, kuten sanottu.) Tungin lehden takataskuuni ja unohdin koko jutun. Palasin huoneeseeni asuntolaan, ja kun aloin vaihtaa housuja, lehti kolahti lattialle ja avautui loppupuolen ilmoitusosaston kohdalta.

Kuka ikinä lehteä sitten olikaan lukenut oli ympyröinyt useita työpaikkailmoituksia... Tosin tuntematon ei ollut tainnut lopulta kelpuuttaa niistä yhtäkään, eihän lehti

muuten olisi lipunut hihnalla minua vastaan. Sivun alareunassa oli ilmoitus, joka osui silmäni vaikka sitä ei ollut ympäröity. Siinä luki lihavoiduin kirjaimin: TYÖPAIKKA TAI-VAASTA! Yksikään englannin kielen pääaineopiskelija ei olisi kyennyt sivuuttamaan tuollaista mainoslausetta. Eikä yksikään apea kaksikymmentäyksivuotias, jota riivaa kasvava pelko siitä että on menettämässä tyttöystävänsä, voinut olla innostumatta mahdollisuudesta saada töitä paikasta nimeltä Joyland.

Ilmoituksessa oli puhelinnumero, ja sen kummemmin miettimättä soitin siihen. Viikon kuluttua työhakemuslomake putosi postilaatikkooni asuntolassa. Mukana ollut kirje ilmoitti, että mikäli olin kiinnostunut kokopäiväisestä kesätyöstä (kyllä olin), siihen kuuluisi monia erilaisia tehtäviä, lähinnä asiakaspalvelua, mutta myös muuta. Minulla tuli olla voimassaoleva ajokortti, ja joutuisin haastatteluun. Voisin käydä haastattelussa lähestyvän kevätloman aikana sen sijaan että menisin kotiin Maineeseen viikoksi. Minä vain olin suunnitellut viettäväni ainakin osan lomaviikosta Wendyyn kanssa. Jos vaikka päätyisimme tekemään *sen*.

”Mene ihmeessä haastatteluun”, Wendy sanoi hetkeäkään miettimättä, kun kerroin hänelle. ”Siitä tulee seikkailu.”

”Sinun kanssasi olo olisi seikkailu”, sanoin.

”Meillä on yllin kyllin aikaa ensi vuonna.” Hän nousi varpaisilleen ja suuteli minua (hän nousi aina varpaisilleen). Tapailiko hän sitä toista jo silloin? Tuskin, mutta oli Wendy varmasti huomannut pojan, sillä he olivat samalla sosiologian jatkokurssilla. Renee St. Claire olisi tiennyt ja olisi varmasti kertonutkin, jos olisin kysynyt – Renee oli erityisen hyvä kertomaan asioita, veikkaanpa että hän puhui rippituo- lissa papinkin näännyksiin – mutta joitakin asioita ei yksinkertaisesti halua tietää. Kuten sitä miksi tyttö, jota rakastaa koko sydäimestään, sanoo sinulle aina ei, mutta uuden poi-

kakaverin kanssa hyppää sänkyyn melkein ensimmäisen tilaisuuden tullen. En ole varma, pääseekö kukaan koskaan täysin yli ensirakkaudestaan; minua se kaivelee vieläkin. Osa minusta miettii yhä mitä vikaa minussa oli. Mitä minusta puuttui. Olen nyt kuusikymppinen, tukkani on harmaa ja toivun eturauhassyövästä mutta haluan edelleen tietää, miksi en kelvannut Wendy Keeganille.

Ajoin Southerner-junalla Bostonista Pohjois-Carolinaan (aika tylsää, mutta pääsin halvalla) ja bussilla Wilmingtonista Heaven's Bayhin. Minua haastatteli Fred Dean, joka oli kaikkien muiden hommiensa ohella Joylandin henkilötöpäällikkö. Vartin verran kysymyksiä ja vastauksia, vilkaisu ajokorttiini ja Punaisen Ristin ensiaputodistukseeni, ja sitten hän ojensi minulle kaulaan ripustettavan muovisen kulkukortin. Siinä luki VIERAILIJA ja sen päivän päivämäärä. Kortissa virnuili piirretty sinisilmäinen saksanpaimenkoira, joka muistutti etäisesti kuuluisaa piirroshahmoa, Scooby-Doota.

"Katsele rauhassa ympärillesi", Dean sanoi. "Käy Carolina-pyörässä jos haluat. Monikaan muu laite ei ole vielä toiminnassa. Sanot vain Lanelle, että minä annoin luvan. Tuo kortti on voimassa koko päivän, mutta tule takaisin...", hän katsoi kelloaan, "vaikka yhteen mennessä. Kerrot sitten otatko työn. Viisi paikkaa on vielä auki, ne ovat kaikki käytännössä samaa huvipuistoapulaisen hommaa."

"Kiitoksia kovasti!"

Hän nyökkäsi ja hymyili. "En tiedä, mitä sinä olet mieltä, mutta minulle tämä paikka sopii. Vähän vanhanpuoleinen ja ränsistynyt, mutta se on vain viehättävää. Olin vähän ai-

kaa Disneylla, en tykännyt. Siellä oli liian... no, en minä osaa sitä määritellä.”

”Liian laskelmoitua?”

”Niin juuri. Liian laskelmoitua. Liian viimeisen päälle. Joten palasin Joylandiin muutama vuosi sitten enkä ole katumut. Meillä tehdään asiat vähän enemmän tunnepohjalta – tässä paikassa on jäljellä vielä hitunen vanhan ajan tivolitunnelmaa. Mutta mene nyt vain kiertelemään, niin näet mitä mieltä itse olet. Tai ennemminkin: miltä rupeaa tuntumaan.”

”Voinko kysyä ensin yhden jutun?”

”No kysy.”

Hypistelin kulkukorttiani. ”Mikä tämä koira on?”

Fredin hymy leveni virneeksi. ”Se on Howie Hilpeä Hurtta, Joylandin maskotti. Joylandin perusti mies nimeltä Bradley Easterbrook, ja Howie oli hänen koiransa. Se kuoli aika ja sitten, mutta näet sitä kyllä paljon jos tulet tänne kesäksi töihin.”

Ja niin minä näinkin, enkä kuitenkaan nähnyt. Arvoitus ei ole kovin vaikea, mutta ratkaisu saa odottaa hetken.

Joyland oli pieni huvipuisto, pienempi kuin Six Flags ja todella paljon pienempi kuin Disney World, mutta kuitenkin niin suuri että se teki minuun vaikutuksen. Ykkösvetonaula oli Joyland Avenue ja toisena tuli Hurttakuja joka lähes tyhjänä näytti kahdeksan kaistaa leveältä. Moottorisahojen ulvontaa ja työmiehiä – suurin partio oli Pallosalaman kimpussa. Se oli toinen Joylandin vuoristoradoista. Asiakkaita ei ollut, koska puisto avattiin vasta toukokuun puolivälissä. Tosin jotkut ruokaköjuista olivat jo auki ja tarjosivat työmie-

hille lounasta, ja joku vanha nainen tuijotteli minua epäluuloisena tähdillä koristellusta ennustuskojusta. Kaikki oli siis visusti kiinni, yhtä poikkeusta lukuun ottamatta.

Poikkeus oli Carolina-pyörä. Se oli viisikymmentä metriä korkea (tämä selvisi minulle myöhemmin) ja pyöri hyvin hitaasti. Sen edessä seisoivat lihaksikas tyyppi, jolla oli jalassa kauhtuneet farkut ja kuluneet, rasvatut mokkanahkabootsit ja yllään hihatonta paita. Päässä hänellä oli knalli, joka oli kallellaan hänen hiilenmustilla hiuksillaan. Toisen korvan taakse oli pantu sätkä. Hän oli kuin helppoheikki suoraan entisajan sanomalehtien sarjakuvastriipeistä. Hänen jaloissaan oli avonainen työkalupakki ja iso oranssi matkaradio. The Faces lauloivat kappaletta Stay With Me. Tyyppi liikuskelee musiikin tahdissa, kädet takataskuissa, lantio keinahdellen puolelta toiselle. Mieleeni pulpahti ajatus, käsittämätön mutta täysin kirkas: *Aikuisena haluan näyttää juuri samalta kuin tuo tyyppi.*

Hän osoitti kulkulupaani. ”Freddy Dean lähetti sinut, eikö? Sanoi että kaikki muu on kiinni mutta voit ajella kierroksen isolla pyörällä?”

”Niin juuri.”

”Se tarkoittaa, että saat työpaikan. Freddy haluaa aina, että ne jotka hän on valinnut näkevät paikan ilmasta käsin. Aiotko ottaa paikan vastaan?”

”Kyllä varmaankin.”

Hän ojensi kätensä. ”Lane Hardy. Tervetuloa porukkaan.”

Puristin hänen kättään. ”Devin Jones.”

”Hauska tavata.”

Hän käynnisti hiljalleen pyörivälle laitteelle vievän kaltevan kulkuhihnan, tarttui vaihdekepillä näyttävään pitkään kahvaan ja veti sen taakse. Pyörän hitaasti pysähtyessä yksi iloisenvärinen vaunu asettui keinahdellen portille, josta pääsi astumaan sisään.

”Hyppäähän kyytiin, Jonesy. Pääset ylös missä ilma on rai-
kas ja näköala enemmän kuin hieno.”

Kiipesin hyttiin ja suljin oven. Lane kokeili, että ovi oli
kunnolla kiinni, laski turvakaiteen ja meni alkeellisilta vai-
kuttavien ohjainten taakse. ”Valmiina lähtöön, kapu?”

”Enköhän.”

”Valmistaudu vaikuttumaan.” Hän vinkkasi silmää ja veti
ohjaimesta. Pyörä lähti taas liikkeelle, ja yhtäkkiä Lane kat-
seli minua alapuoleltani. Samoin ennustuskojun vanha nai-
nen. Hän taivutti niskaansa ja siristi silmiään. Vilkutin. Hän
ei vilkuttanut takaisin.

Sitten kaikki paitsi Pallosalaman nytkähtely ja käännähte-
ly jäi alapuolelleni. Laite nosti minut alkukevään vilakkaan
ilmaan, ja minusta tuntui – hölmöä, mutta niin se vain oli
– että kaikki huoleni ja murheeni jäivät alas.

Joyland ei ollut teemahuvipuisto, joten siellä oli vähän
kaikkea. Siellä oli pienempi vuoristorata, Delirium, ja ve-
siliukumäki (Kapteeni Nemon Splash & Crash). Puiston
läntisimmässä osassa oli pienten lasten oma alue, Nurin-
kurinkylä. Puistossa oli myös konserttisali, jossa esiintyi lä-
hinnä – tämänkin sain tietää myöhemmin – b-luokan kant-
rilaulajia ja rockmuusikkoja, jotka olivat olleet pinnalla 50-
ja 60-luvuilla. Mieleeni on jäänyt, että Johnny Otis ja Big
Joe Turner esiintyivät siellä yhdessä. Minun piti kysyä pää-
kirjanpitäjä Brenda Raffertylta, joka oli myös Hollywood-
tyttöjen jonkinlainen ottoäiti, keitä Otis ja Turner olivat.
Bren piti minua tyhmänä, minä pidin häntä vanhana. Olim-
me luultavasti molemmat oikeassa.

Lane Hardy antoi pyörän viedä minut ylös asti ja py-
säytti sen sitten. Istuin keinahtelevassa vaunussa, puris-
tin turvakaidetta ja katselin uutta uljasta maailmaa. Län-
nen puolella näkyi Pohjois-Carolinan tasanko, se näyt-
ti tällaisesta Uuden-Englannin kasvatista uskomattoman

vehreältä, olihan maaliskuu minulle vasta oikean kevään kylmä ja mutainen edeltäjä. Idän puolella näkyi valtameri, se oli syvän metallinsininen ja hajosi kermanvalkoisiksi sykyyksiksi rannassa, jota edestakaisin tulisin muutaman kuukauden ajan raahaamaan kaltoinkohdeltua sydäntäni. Suoraan alapuolellani oli Joylandin hyväntahtoinen sekamelska – isoja ja pieniä laitteita, konserttisali ja kojuja, matkamuistomyymälät ja Hurttalinja, joka kuljetti asiakkaita lähistön motelleille ja tietenkin rannalle. Pohjoisessa oli Heaven's Bay. Korkealta huvipuiston yläpuolelta (ylhäältä, missä ilma on raikas) kaupunki näytti lelupalikkakasalta, josta kohosi neljä kirkontornia, yksi kussakin pääilmansuunnassa.

Pyörä lähti taas liikkeelle. Laskeutuessani tunsin itseni Rudyard Kiplingin kirjan pojaksi, joka ratsastaa norsun karsällä. Lane Hardy toi pyörän alas, mutta ei vaivautunut avaamaan vaunun ovea, olinhan sentään jo melkein henkilöuntaa itsekin.

”Mitäs tykkäsit?”

”Mahtavaa”, sanoin.

”Joo, tuollaiseksi mummolaitteeksi se ei ole hassumpi.” Hän korjasi hattunsa asentoa niin että se oli kallellaan toiseen suuntaan ja katsahti minuun arvioivasti. ”Kuinka pitkä olet? 190 senttiä?”

”193.”

”Joo joo. Nähtäväksi jää miltä tuntuu ajella pyörässä koko 193 sentin pituudessasi keskellä heinäkuuta se turkki päällä ja laulaa Hyvää syntymäpäivää jollekin pois-pilatulle räkänokalle, jolla on toisessa kädessä hattara ja toisessa sulanut Kollie Kone -tötterö.”

”Mikä turkki?”

Mutta Lane oli jo menossa takaisin ohjaimiinsa eikä vastannut. Ehkä hän ei kuullut mitä sanoin, sillä radiossa pau-

hasi Crocodile Rock. Tai ehkä hän vain halusi säilyttää yllä-
tyksenä tulevan pestini yhtenä Joylandin Hilpeistä Hurtista.

Minulla oli vielä tunti aikaa tapettavana ennen kuin meni-
sin takaisin Fred Deanin luokse, joten kuljin ylös Hurttaku-
jaa lounaskojulle, joka näytti olevan täydessä toiminnas-
sa. Sentään kaikki Joylandissa ei ollut koira-aiheista, mut-
ta moni asia kyllä oli, mukaan lukien tämä nimenomainen
ruokapaikka, jonka nimi oli Herkkupentu. Työnhakureis-
suni budjetti oli naurettava, mutta tuumin että voisin käyt-
tää pari taalaa chilihodariin ja ranskalaisiin.

Kun pääsin kädestäennustajan kojulle, Madame Fortuna
asettautui tielleni. Tai ei ihan, sillä hän oli Fortuna ainoas-
taan toukokuun puolivälistä Labor Dayhin. Niinä kuutena-
toista viikkona hän pukeutui pitkiin hameisiin, harsomai-
siin, kerroksellisiin puseroihin ja hartiahuiveihin, joissa oli
erilaisia kabbalistisia symboleja. Korvissa roikkui isot kultai-
set renkaat, niin painavat että korvalehdet venyivät, ja hän
puhui paksulla mustalaisaksentilla, mikä sai hänet kuulosta-
maan siltä kuin hän olisi hahmo 1930-luvun kauhuelokuvas-
ta, sellaisesta jossa on utuisia linnoja ja ulvovia susia.

Lopun vuodesta hän oli brooklynilainen leski, joka keräi-
li Hummel-figuureja ja piti elokuvista (erityisesti sellaisista
nössöleffoista, joissa joku tyyppi saa syövän ja kuolee kauniis-
ti). Nyt hän oli pukeutunut tyylikkäästi mustaan housupu-
kuun ja matalakantaisiin avokkasiin. Vaaleanpunainen hui-
vi hänen kaulassaan toi pilkahduksen väriä. Fortunana hä-
nellä oli valtava kasa harmaita kiehkuroita, mutta peruukki
oli vielä säilössä lasikupunsa alla Fortunan pienessä talossa
Heaven's Bayssa. Oikeasti hänellä oli mustaksi värjätty poi-

katukka. Love Story -fania Brooklynista ja Näkijä-Fortunaa yhdisti vain yksi asia: molemmat kokivat olevansa selvänäkijöitä.

”Ylläsi on varjo, nuori mies”, hän julisti.

Katsoin maahan ja totesin, että hän oli aivan oikeassa. Seisoin Carolina-pyörän varjossa. Me molemmat seisoiimme.

”Ei se varjo, typerys. Tulevaisuutesi yllä. Sinua tulee vaivaamaan nälkä.”

Minulla oli kova nälkä jo valmiiksi, mutta Herkkupennun jättihodari veisi sen pian mennessään. ”Kovin kiintoisaa, rouva... tuota...”

”Rosalind Gold”, hän sanoi ojentaen kätensä. ”Mutta voit sanoa minua Rozzieksi. Kaikki sanovat. Mutta sesongin aikana...” Hän meni rooliinsa, mikä tarkoitti että hän kuulosti Bela Lugosilta jolla on rinnat. ”Mutta sesongkin aikana mina olen... *Fortuna!*”

Kättelimme. Jos hän olisi ollut roolinsa lisäksi myös rooliasussaan, puoli tusinaa kultaista rannerengasta olisi kilisyt hänen ranteessaan. ”Oikein mukava tavata.” Ja kokeillen samaa aksenttia: ”Mina olen... *Devin!*”

Häntä ei naurattanut. ”Irlantilainen nimi?”

”Aivan.”

”Irlantilaiset ovat surua täynnä, ja monilla on näkemisen lahja. En tiedä onko sinulla, mutta tulet tapaamaan jonkun jolla on.”

Itse asiassa olin onnesta soikeana... onnesta ja ylitsepääsemättömästä halusta vetäistä naamaani Herkkupennun hoderi, mieluiten ladattuna täyteen chiliä. Tämä tuntui ihan seikkailulta. Muistutin kyllä itseäni, että kunhan olisin sivoamassa vessoja kiireisen päivän jälkeen tai putsaamassa oksennusta Teekuppien penkistä olisin varmaan eri mieltä, mutta juuri sillä hetkellä kaikki vaikutti täydelliseltä.

”Oletko harjoittelemassa esitystäsi?”

Hän ojentautui täyteen pituuteensa, joka oli ehkä 157 senttiä. ”Ei ole mikään esitys, poikaseni.” Hän lausui sen *äsitys*. ”Juutalaiset ovat maailman psyykkisesti sensitiivisin rotu. Sen tietävät kaikki.” Hän luopui aksentista. ”Sitä paitsi Joyland voittaa kädestäennustajan kojun pitämisen Second Avenuella. Surua täynnä tai ei, pidän sinusta. Sinusta välityy hyviä viboja.”

”Niin kuin yhdessä Beach Boysien lempikappaleistani.”

”Mutta olet astumassa suureen suruun.” Hän piti asiaan kuuluvan korostavan tauon. ”Ja ehkä myös vaaraan.”

”Näetkö tulevaisuudessani kauniin tummahiuksisen naisen?” Wendy oli kaunis ja tummahiuksinen.

”En”, Rozzie sanoi, ja se mitä hän sitten sanoi, pysäytti minut siihen paikkaan. ”Hän on menneisyydessäsi.”

Oo-kei.

Jatkoin matkaa Herkkupennulle päin ja ohittaessani varoin koskettamasta häntä. Hän oli huijari, siitä minulla ei ollut epäilystäkään, mutta fyysinen kontakti hänen kanssaan juuri sillä hetkellä tuntui silti ikävältä ajatukselta.

Ei onnistunut. Hän käveli vierelläni. ”Tulevaisuudessasi on pieni tyttö ja pieni poika. Pojalla on koira.”

”Hilpeä Hurтта, veikkaan. Luultavasti nimeltään Howie.”

Hän sivuutti tämänkertaisen kevennysryitykseni. ”Tytöllä on punainen hattu ja nukke. Toisella lapsista on näkemisen lahja. En tiedä kummalla. Sitä ei näytetä minulle.”

Tuskin kuulin hänen hölinäänsä. Mietin edellistä monotonisella brooklynilaisaksentilla annettua lausuntoa: *Hän on menneisyydessäsi*.

Kävi ilmi että Madame Fortuna oli usein väärässä, mutta silti hänellä tuntui olevan aitoja ennustajan kykyjä. Sinä päivänä jona olin työhaastattelussa Joylandissa, hän tuntui olevan hyvässä vedossa.

Sain työpaikan. Herra Dean oli erityisen tyytyväinen Punaisen Ristin ensiaputodistukseeni, jonka olin suorittanut НКМҮ:ssä sinä kesänä kun täytin kuusitoista. Kutsuin sitä kesää Tylsyyden kesäksi. Myöhemmin vuosina olen ymmärtänyt, että tylsyydellekin on paikkansa.

Kerroin herra Deanille milloin loppukokeeni päättyisivät ja lupasin olla Joylandissa kaksi päivää sen jälkeen, valmiina tiimijakoon ja harjoitteluun. Kättelimme ja hän toivotti minut tervetulleeksi joukkoon. Luulin hetken että hän yrittäisi virittää yhteisen Hilpeä Hurtta -haukunnan tai jonkin muun vastaavan, mutta hän vain toivotti hyvät päivänjatkot ja saattoi minut ulos toimistosta, tuo pieni mies jolla oli terävä katse ja vetreä askel. Seisokelin työhönottotoimiston pienellä sementtisellä eteistasanteella, kuuntelin tyrskyjen jyskettä, haistoin kosteansuolaisen ilman ja tunsin uudelleen saman innostuksen. Janosin kesän jo alkavan.

”Olet nyt mukana huvipuistobisneksessä, nuori herra Jones”, uusi pomoni sanoi. ”Et nyt ihan tivolibisneksessä – nykymeno ei vastaa sitä – mutta et nyt niin kaukanaakaan siitä. Ymmärrätkö mitä tarkoittaa olla huvipuistobisneksessä?”

”En ihan täysin.”

Hänen katseensa oli vakava, mutta hänen suunsa seudulla häivähti virnistys. ”Se tarkoittaa sitä, että kun juntit lähtevät täältä, niillä on hymy huulillaan – ja muuten, jos ikinä kuulen, että *sinä* sanot asiakkaita junteiksi, lennät täältä kuin leppäkeihäs. Minä saan sanoa niitä junteiksi, sillä olen ollut huvipuistobisneksessä siitä asti kun parta alkoi kasvaa. Ne ovat juntteja – ihan samaa porukkaa kuin Oaklandin ja Arkansasin punaniskat, jotka ovat töllistelleet joka ikisessä tivolissa jossa olen ollut töissä toisen maailmansodan jälkeen. Joylandiin tuleva porukka kyllä pukeutuu paremmin eikä

aja Farmallin avolavalla vaan Fordilla tai Volkswagenin pikubussilla, mutta tämä paikka tekee niistä suu auki kulkevia juntteja. Jos näin ei käy, jokin on mennyt pieleen. Mutta sinä saat kutsua niitä nimellä koni. Ne luulevat että se tulee Coney Islandista, mutta me tiedetään paremmin. Ne ovat koneja, jotka esteiden sijaan hyppäävät laitteesta toiseen ja säikytyksestä seuraavaan.”

Hän vinkkasi silmäänsä ja puristi minua olkapäästä.

”Konien täytyy lähteä täältä iloisina, tai paikka kuivuu kaasaan ja katoaa. Olen nähnyt kun niin käy, ja se käy äkkiä. Tämä on huvipuisto, nuori herra Jones, joten silitä koneja ja nyi niiden korvia vain hellästi. Sanalla sanoen, tarjoa niille hupia.”

”Okei”, sanoin, vaikka en ollut varma kuinka paljon hupia saisin tarjottua asiakkaille kiillottaessani Pirunkärriä (Joylandin vastine törmäilyautoille) tai ajaessani kadunlakaisukonetta pitkin Hurttakujaa porttien sulkeuduttua.

”Ja uskallapas jättää minut pulaan. Olet paikalla sovittuna päivänä ja viisi minuuttia ennen sovittua aikaa.”

”Okei.”

”Showbisneksessä on kaksi tärkeää sääntöä: tiedä aina missä lompakkosi on ja... älä jätä tulematta paikalle.”

Kun kävelin lähes tyhjälle parkkipaikalle suuren kaaren alitse, jossa luki neonvaloin Tervetuloa Joylandiin (sillä hetkellä neonvalot olivat pois päältä), Lane Hardy nojaili yhteen suljetuista pääsylippukojuista ja poltteli aiemmin korvansa takana ollutta tupakkaa.

”Alueella ei saa enää polttaa”, hän sanoi. ”Uusi sääntö. Herra Easterbrookin mukaan me ollaan ensimmäinen huvi-

puisto Amerikassa, jossa on sellainen sääntö, mutta ei viimeinen. Saitko paikan?”

”Sain.”

”Onneksi olkoon. Ja Freddy piti tivolipaasauksensa?”

”Tavallaan, joo.”

”Konien silittämisestä?”

”Joo.”

”Freddy on välillä helkkarin ärsyttävä, mutta hän on vanhaa koulukuntaa, nähnyt kaiken, suurimman osan vielä kahdesti, ja tietää miten asiat ovat. Uskon että pärjää hyvin. Pojassa on tivolihenkeä.”

Hän heilautti kättään kohti huvipuistoa, jonka maamerkit kurottivat vilpittömän siniselle taivaalle: Pallosalama, Delirium, Kapteeni Nemon vesiliukumäen monimutkaiset kierreet ja kaarteet ja – tietysti – Carolina-pyörä. ”Kuka tietää vaikka tämä paikka olisi tulevaisuutesi.”

”Ehkä”, sanoin vaikka tiesinkin jo mikä tulevaisuuteni olisi: kirjoittaisin romaaneja ja sellaisia novelleja, joita *The New Yorker* julkaisi. Olin suunnitellut kaiken. Tietenkin olin myös suunnitellut, että menisin naimisiin Wendy Keeganin kanssa, ja sen kuinka sitten joskus kolmekymppisinä tekisimme pari lasta. Kun on kaksikymmentäyksi, elämä on tiekartta. Kaksikymmentäviisivuotiaana alkaa epäillä, että on lukenut karttaa väärin päin, mutta vasta nelikymppisenä on varma siitä. Ja kuusikymppisenä onkin sitten helvetin hukassa, uskokaa pois.

”Höpisikö Rozzie Gold tavanomaiset Fortuna-hevonpaskansa?”

”Öö...”

Lane hekotteli. ”Miksi edes kysyn? Kunhan muistat että yhdensänkymmentä prosenttia kaikesta mitä hän sanoo tosiaan on hevonpaskaa. Loput kymmenen... sanotaan nyt vaikka niin, että hän on puhunut ihmisille juttuja jotka ovat vieneet heiltä jalat alta.”

”Entä itse?” kysyin. ”Onko tullut paljastuksia, jotka ovat vieneet sinulta jalat alta?”

Hän virnisti. ”Se päivä kun annan Rozzien lukea kädestäni on sama päivä, kun lähdän takaisin tien päälle kierteleväksi laitekuskiksi. Hardyn akan poika ei sekoja ouijalautoihin eikä kristallipalloihin.”

Näetkö tulevaisuudessani kauniin tummahiuksisen naisen? olin kysynyt.

En. Hän on menneisyydessäsi.

Lane katseli minua tarkkaavaisesti. ”Mikäs nyt? Nielaisitko kärpäsen?”

”Ei mikään”, sanoin.

”Äläs nyt, poika. Puhuiko hän sinulle totta vai hevonpaskaa? Tosielämää vai muisteluksia? Kerrohan nyt.”

”Vuorenvarmasti hevonpaskaa.” Katsoin kelloani. ”Minun täytyy ehtiä viiden bussiin jotta ehdin seitsemän junalla Bostoniin. Pitää pistää vauhtia.”

”Äh, sinullahan on hyvin aikaa. Missäs majaillet kesällä?”

”Sitä en ole edes ajatellut.”

”Kannattaa poiketa rouva Shoplaw’lla kun menet busiasemalle. Monet heavensbaylaiset vuokraavat asumuksia kesätyöläisille, mutta hän on heistä paras. Hän on majoittanut monia Auliita apulaisia vuosien mittaan. Sinne on helppo löytää: se on rannassa Main Streetin päässä. Hieno harmaaksi maalattu iso sokkeloinen talo. Kuistilla roikkuu kyltti. Et voi erehtyä, kyltti on tehty simpukankuorista, ja osa niistä on aina pudonnut pois. Rouva Shoplaw’n rantamajoitus. Sano että minä käskin tulla.

”Okei, teen niin. Kiitti.”

”Jos vuokraat sieltä huoneen, voit kävellä tänne rantaa pitkin jos haluat säästää bensarahat johonkin tärkeämpään, vaikka siihen että lähdet vapaapäivänä ulos. Kävely rannalla on hyvä tapa aloittaa päivä. Lykkyä tykö vaan pojalle. Haus-

★ ★ ★ ★ ★

★ ★ ★ ★ ★

KESÄ 1973

JOYLANDIN HUVIPUISTOSSA

HUIMIA LAITTEITA,
VÄRIVALOJEN VÄLKETTÄ
JA LASTEN NAURUA

JA KUMMITUSJUNA, JOKA SAA AIKUISEN
MIEHENKIN KIRKUMAAN JA JOSTA ERÄS
NUORI RAKASTUNUT NAINEN EI KOSKAAN
TULLUT ULOS.

★ ★ ★ ★ ★

USKALLATKO
SINÄ
LÄHTEÄ AJELULLE?

"Teoksen vahvuus juontuu Kingin kyyystä olla yhtä henkilöidensä kanssa suoraan tunteen tasolla. Tästä tunnesiteestä erottaa toisistaan kirjat, jotka pelkästään viihdyttävät, ja kirjat, joilla on todellista merkitystä."

- WASHINGTON TIMES -

#kirja

WWW.KIRJA.FI

9 789513 178604

84.2 // ISBN 978-951-31-7860-4